

AZ EMBER ÁLTAL MEGTAPASZTALHATÓ VALLÁS

A LENDÜLETES vallási élet élménye a közpszerű egyént eszményalapú hatalommal bíró személyiséggé alakítja. A vallás minden egyes egyén fejlődésének támogatásán keresztül segítődik a közösség fejlődésében, az egyesek fejlődését pedig a közösség előrehaladásán keresztül erősíti.

² A szellemi növekedést kölcsönösen ösztönzi a többi vallási hívővel való bensőséges közösség. A szeretet adja a vallási gyarapodás táptalaját — tárgyias vonzóerőt az alanyi kielégülés helyett — és mégis legfelsőbb szintű személyes megelégedést eredményez. És a vallás megnemesíti a mindennapok megszokott és egyhangú munkáját.

1. VALLÁSOS GYARAPODÁS

¹ Miközben a vallás a jelentéstartalmak gyarapodásához és az értékek magasabb szintre emelkedéséhez vezet, mindig rosszat eredményez az, amikor a tisztán személyes értékelések abszolút szintekre emeltek. A gyermek az élményét annak örömtartalma szerint értékeli; az érettség azzal arányos, hogy mennyire helyettesíti a személyes megelégedettséget a felsőbb jelentéstartalmakkal, sőt a változatos élethelyzetek és mindenségrendi viszonyok legfelsőbb szintű fogalmi iránti hűséggel.

² Némely ember túl elfoglalt, semhogy növekedjen és ezért a szellemi megrekedés komoly veszélyének van kitéve. Gondoskodni kell a jelentéstartalmak bővüléséről a kibontakozó polgárosodás különböző korszakaiban, egymást követő műveltségeiben és a letűnő fejlődési szakaszaiban. A növekedés fő kerékkötője az előítélet és a tudatlanság.

³ Minden fejlődő gyermeknek adjatok esélyt a maga vallási élményének gyarapítására; ne kényszerítsetek rájuk felnőtté válásra készen vett tapasztalást. Emlékezzetek, hogy a kialakított oktatási rendszeren évről évre való áthaladás nem szükségképpen jelent értelmi fejlődést, még kevésbé szellemi növekedést. A szókincs bővülése nem utal a jellem fejlődésére. A növekedésről nem annyira a pusztán eredmények, mint inkább a fejlődési folyamat mutat igaz képet. A tanulásból eredő valódi gyarapodást az eszményképek kiteljesedése, az értékek fokozott megbecsülése, az értékek új jelentéstartalmai és a legfelsőbb értékekhez való hűség erősödése mutatja.

⁴ A gyermekekre csak a felnőtt társaik hűsége van folyamatosan nagy hatással; a szabálynak, sőt a példának sincs tartós hatása. A hűséges személyek gyarapodó személyek, és a gyarapodás hatásos és ösztönző valóság. Éljen hűségesen ma — növekedjen — és a holnap gondoskodik magáról. Az ebihal számára a békává váláshoz vezető leggyorsabb út az, hogy minden egyes pillanatot ebihalhoz méltóan él meg.

⁵ ¶ A vallásos gyarapodáshoz alapvetően szükséges táptalaj megléte eleve feltételez egyfajta, az ön-kiteljesítésre

irányuló fokozatos fejlődő életet, feltételezi továbbá a természetes hajlamok összehangolását, a kíváncsiság gyakorlását és az indokolt kaland élvezetét, a megelégedés érzéseinek megtapasztalását, a figyelem és a tudatosulás félelemingerének működését, a csodák csábítását, valamint a kicsinység, az alázat szokványos tudatosulását. A növekedés a saját lényegünknek az önbírálattal társult felfedezésén is alapul — a tudaton, mert a tudat valóban a saját lényeg bíráló elemzése az önnön való saját érték-szokásai, személyes eszményképei révén.

⁶ ¶ A vallási tapasztalást határozottan befolyásolja a testi egészség, az örökölt vérmérséklet és a társadalmi környezet. Ám ezek az időleges körülmények nem gátolják a belső szellemi fejlődést, melyet magát a mennyei Atya akaratára megcselekedésének szentelt lélek visz véghez. Minden egészséges halandóban vannak bizonyos, a gyarapodás és az ön-kiteljesítés irányába ható belső hajtóerők, melyek működnek is, ha valami külön nem akadályozza azokat. A szellemi növekedés természetes lehetőségének kibontakozását segítő biztos eljárás az, hogy az egyén fenntartások nélküli elfogadó magatartást mutat a legfelsőbb értékek iránt.

⁷ Vallást nem lehet adományozni, elfogadni, kölcsönözni, elsajátítani vagy elveszíteni. Ez a végleges értékek kiteljesedő felkutatásával arányosan gyarapodó személyes élmény. A mindenségrendi növekedés így a jelentéstartalmak felgyülemelését és egyre magasabb értékszintek elérését vonja maga után. Ám a nemes gondolkodás önmagában mindig is öntudatlan növekedés.

⁸ A vallásos gondolkodási és cselekvési szokások nagyban hozzájárulnak a szellemi növekedéshez. Az egyén képes vallási hajlamokat kialakítani a szellemi ingerekre való kedvező válasz megadására érdekében, melyek egyfajta feltételes szellemi ingerválaszt képeznek. A vallási gyarapodásnak kedvező szokások magukba foglalják az isteni értékekre való kiművelt érzékenységet, a vallásos élet másokban való felismerését, a mindenségrendi jelentéstartalmakon való elmélyült gondolkodást, az istenimádási problémamegoldást, az egyén szellemi életének megosztását a társaival, az önzőség kerülését, az isteni kegyelemre való építés mellőzését, az Isten jelenlétében való életet. A vallási gyarapodás tényezői lehetnek szándékosak, ám maga a növekedés mindig önkéntelen.

⁹ A vallásos gyarapodás önkéntelen természete azonban nem azt jelzi, hogy az az emberi értelem feltételezett tudatalatti területein működő tevékenység lenne; ez inkább a halandói elme tudatfeletti szintjein folyó alkotótevékenységeket jelez. Az önkéntelen vallásos gyarapodás valósága felismerésének élménye az egyetlen határozott bizonyítéka a tudatfeletti működési rendű létezésének.

2. SZELLEMI NÖVEKEDÉS

¹ A szellemi fejlődés elsősorban az igaz szellemi erőkkal való élő szellemi kapcsolat fenntartásától függ, másodsorban pedig a szellemi gyümölcsök folyamatos termésétől: a társak számára segídeni abból, amihez az egyén a szellemi jötevőitől hozzájutott. A szellemi fejlődés az egyén saját szellemi nélkülözésének értelmi felismerésén alapul, melyhez társul a tökéletességre való tudatos törekvése, a vágy, hogy megismerje az Istent és olyan legyen, mint ő, az őszinte szándék a mennyei Atya akaratának megcselekedésére.

² A szellemi növekedés először az igényekre való ráébredés, azután a jelentéstartalmak megkülönböztetése, majd pedig az értékek felfedezése. Az igaz szellemi fejlődés bizonyítékát a szeretet által hajtott, az önzetlen segédkezés által mozgatott és az isteniség tökéletességi eszményképeinek őszinte imádása által uralt emberi személyiség megmutatkozása jelenti. És ez a teljes élmény alkotja a vallás valóságát, szemben a pusztá istentani hiedelmekkel.

³ A vallás a fejlődése során eljuthat arra a tapasztalási szintre, ahol a világegyetemre való szellemi válaszadás felvilágosult és bölcs módszerévé válik. Az ilyen megdicsőült vallás az emberi személyiség három szintjén működhet: az értelmén, a morontiaiban és a szellemin; az elmén, a fejlődő lélekben és a bent lakozó szellemmel.

⁴ ¶ A szellemi beállítottság egyből annak jelzőjévé válik, hogy az egyén milyen közel jutott Istenhez és annak mércéjévé, hogy az egyén mennyire hasznos a lénytársai számára. A szellemi beállítottság javítja azt a képességet, hogy az egyén felfedezze a dolgokban a szépséget, felismerje a jelentéstartalmakban az igazságot és felfedezze az értékekben a jóságot. A szellemi fejlődést ezért az arra való képesség határozza meg és az egyenesen arányos a szeretet önző jegyeitől való megtisztulással.

⁵ A tényleges szellemi szintet az Istenség elérésének, az Igazítóval való összehangolódásnak a mértéke határozza meg. A szellemi beállítottságban a véglegesség elérése egyenértékű a valóság legmagasabb fokának, az Istenhez való hasonlatosság legfelső határának elérésével. Az örök élet a végtelen értékek utáni vég nélküli kutatás.

⁶ ¶ Az emberi ön-kiteljesítés célja szellemi legyen, ne anyagi. A törekvésre méltó valóságok csakis isteniek, szellemiek és örökkévalók. A halandó ember jogosult a fizikai gyönyörök élvezetére és az emberi odaadásból fakadó megelégedésre; a javára szolgál az emberi közösségekhez és az időleges intézményekhez való hűség; de nem ezek azok az örökkévaló alapok, melyekre a teret meghaladni, az időt leküzdeni és az örök végzetet elérni — végleges rendű lényként az isteni tökéletességre és szolgálatra — rendeltetett halhatatlan személyiség építendő.

⁷ Jézus az Istent ismerő halandó mélységes bizonyosságát ábrázolta, amikor azt mondta, hogy: „Egy Istent ismerő, az országban hívő számára vajon mit számít, ha minden földi dolog tönkremegy is?” A múlandó bizonyosságok törékenyek, a szellemi bizonyosságok azonban megdönthetetlenek. Amikor az emberi megpróbáltatás, önzőség, ke-

gyetlenség, gyűlölet, rosszindulat és féltékenység dagálya egyenesen a halandó lélekre özönlik, nyugodtan bízhattok abban, hogy van egy belső bástya, a szellemnek egy fellegvára, mely teljességgel bevehetetlen; legalábbis igaz ez minden olyan emberi lény esetében, aki elkötelezte a lelkét az örökkévaló Isten benne lakozó szelleme mellett.

⁸ Az ilyen szellemi előrelépés után, akár fokozatos növekedés, akár valamilyen válsághelyzet hozta el is azt, a személyiség új irányultságot vesz és az értékek új mércéje is kialakul. Az ilyen, szellemben újjászületett egyének az életben olyan új hajtóerőre tesznek szert, hogy képesek higgadtan kitartani, miközben a leghőbb vágyaik semmivé foszlanak és a legvágyottabb reményeik összetörnek; biztosan tudják, hogy e végromlások pusztán az egyén múlandó alkotásait leromboló, új irányt mutató felfordulások, előkészítendő a világegyetem elérésének új és magasabb szintjén lévő nemesebb és tartósabb valóságokra építkezést.

3. A LEGFELSŐBB ÉRTÉKKEL KAPCSOLATOS FOGALMAK

¹ A vallás nem valamiféle tétlen és üdvözült elmenyugalom elérésére alkalmas eljárás; ez a lélek lendületes szolgálatra való szervezésére irányuló indíttatás. A teljes saját-lényeg odaadó elkötelezettsége az Isten szeretete és az ember számára való segédkezés mellett. A vallás minden árat megfizet, mely elengedhetetlen a legfelsőbb cél, az örökkévaló díj eléréséhez. A vallásos hűségben van valamiféle fenségesen magasztos, megszentelt teljesség. És a hűségeknek társadalmilag hatékonyak és szellemileg előrevivők.

² A vallási hívő számára az Isten szó a legfelsőbb valóság megközelítését és az isteni érték felismerését jelképezi. Az emberi igények és idegenkedések nem döntenek jó és rossz között; az erkölcsi értékek nem a vágy beteljesüléséből vagy érzelmi csalódásokból nőnek ki.

³ Az értékek szemlélésekor különbséget kell tennetek aközött, ami *maga* érték és ami értékkel *bír*. Fel kell ismeretek az élvezhető tevékenységek és azok értelmes egyesítése és teljesebb végrehajtása közötti kapcsolatot az emberi tapasztalás folyamatosan fejlődő, egyre magasabb szintjén.

⁴ ¶ A jelentéstartalom valami olyasmi, amit a tapasztalás ad hozzá az értékhez; ez az értékek méltányoló tudatosulása. Valamely elszigetelt és tisztán önző gyönyör maga után vonhatja a jelentéstartalmak valódi leértékelődését, a viszonylagos rosszal határos értelmetlen élvezetet. Az értékek akkor élményelviek, amikor a valóságok értelmesek és értelmileg társítottak, amikor az ilyen viszonyokat az elme felismeri és megbecsüli.

⁵ ¶ Az értékek sohasem lehetnek nyugvók; a valóság változást, növekedést jelent. A növekedés nélküli változás, amikor a jelentéstartalom nem bővül és az érték nem növekedik, valójában értéktelen dolog — magvábanvaló rossz. Minél jobb a mindenségrendi alkalmazkodás minősége, annál több jelentéstartalmat foglal magába bármely

tapasztalás. Az értékek nem fogalmi káprázatok; azok valóságosak, de mindig függenek a viszonylatok tényétől. Az értékek mindig egyszerre ténylegesek és magvábanvalók — nem az, ami volt, hanem ami most és amivé lennie kell majd.

⁶ A ténylegességek és a lehetségeségek társulása növekedést eredményez, az értékek élményelvi megértését. A növekedés azonban nem pusztán fejlődés. A fejlődés mindig jelentőséggel bír, de növekedés nélkül viszonylag értéktelen. Az emberi élet legfelsőbb értékét az értékek gyarapodása, a jelentéstartalmakban való fejlődés és e két tapasztalás kölcsönös, mindenségrendi kapcsolatának felismerése adja. És az ilyen élmény az Isten-tudat megfelelője. Az ilyen halandó bár nem természetfeletti, valóban emberfelettivé válik; egy halhatatlan lélek fejlődése bontakozik ki.

⁷ Az ember nem tud növekedést kiváltani, képes viszont kedvező feltételeket teremteni. A növekedés mindig öntudatlan, legyen az testi, értelmi vagy szellemi. A szeretet is így nő; szeretetet nem lehet alkotni, gyártani vagy vásárolni; annak növekednie kell. Az evolúció egyfajta mindenségrendi növekedési eljárás. A társadalmi növekedést nem lehet jogszabályokkal véghezvinni, és az erkölcsi növekedést sem a fejlett igazgatás teszi. Az ember gyárthat gépet, ám annak valódi értékét az emberi műveltségéből és a személyes értékelésből kell levezetnie. Az ember egyedüli hozzájárulása a növekedéshez nem más, mint a személyisége minden erejének — az élő hitének — a mozgósítása.

4. A NÖVEKEDÉSEL JÁRÓ PROBLÉMÁK

¹ A vallásos élet odaadó élet, és az odaadó élet alkotó élet, eredeti és önkéntelen. Az új vallási látásmódok azokból a feszültségekből erednek, melyek új és jobb válaszadási szokások választására készítetnek a régebbi és alsóbbrendű válaszminták helyett. Új jelentéstartalmak csakis összeütközésből emelkednek ki; és összeütközés csakis ott létezik, ahol az egyén nem hajlandó felvállalni a felsőbb jelentéstartalmakkal járó felsőbb értékeket.

² A vallási zavarok elkerülhetetlenek; nem létezhet növekedés lelki összeütközés és szellemi nyugtalanság nélkül. Valamely bölcséleti életminőség kialakítása az elme bölcséleti területein komoly zavart okoz. Hűséget senki sem gyakorol küzdelem nélkül a nagy, a jó, az igaz és a nemes dolgokért. Mindig erőfeszítés kíséri a szellemi kép tisztulását és a mindenségrendi látómező tágulását. És az emberi értelem tiltakozik az ellen, hogy elvlasszák a múlandó létezés nem szellemi energiáiból való táplálkozástól. A tunya állati elme lázad azon erőfeszítés ellen, mely a mindenségrendi problémamegoldás feladatával való megbirkózáshoz szükséges.

³ A vallásos élet nagy problémáját azonban az a feladat alkotja, hogy a személyiség a SZERETET uralma révén egyesítse a lelki erőit. Az egészség, az elmebeli teljesítőképesség és a boldogság a testi rendszerek, elmerendszerek és szellemrendszerek egyesítéséből ered. A testi és az elmebeli egészségről sokat tud az ember, a boldogságról viszont valójában igen keveset ismert meg eddig. A legmagasabb

fokú boldogság eloldozhatatlanul hozzá van kötve a szellemi fejlődéshez. A szellemi növekedés minden felfogóképességet meghaladó tartós örömet, békét eredményez.

⁴ ¶ A fizikai életben az érzékek tájékoztatnak a dolgok létezéséről; az elme felfedezi a jelentéstartalmak valóságát; a szellemi tapasztalás azonban az élet igaz értékeit tárja fel az egyén számára. Az emberi élet e magas szintjei az Isten legfelsőbb szintű szeretetében és az ember önzetlen szeretetében érhetők el. Ha szeretitek az embertársaitokat, akkor fel kellett ismernetek az ő értékeiket. Jézus azért szeretete úgy az embereket, mert ilyen nagy értéket tulajdonított nekik. Azáltal fedezhetitek fel a társaitok értékeit, hogy megismeritek az ő késztetéseiket. Ha valamely társatok visszatetszést, a neheztlenség érzését kelti bennetek, akkor rokonszenvvel törekednetek kell az ő nézőpontjának, az ő indokainak a megértésére, mely az ilyen ellenszenves viselkedéshez vezetett. Ha egyszer megértitek a szomszédokat, akkor türelmessé váltok, és e béketűrés barátsággá növi ki magát és szeretetté érik.

⁵ Lelki szemetek előtt idézzétek fel az egyik fejletlen őstörök képét még a barlanglakó időkben — egy tömzsi, torz, piszkos, vicsorgó, otromba férfit láttok, terpeszben megvetett lábakkal, felemelt kezében bunkósbottal, gyűlöletet és ellenségességet lihegve, amint vad tekintettel mered előre. E kép aligha az ember isteni méltóságát ábrázolja. De tágítsuk csak a képet. E felindult emberrel szemben egy kardfogú tigris, mely ugrani készül. A férfi mögött egy nő és két gyerek. Azonnal megértitek, hogy e kép sok olyasminnek a kezdetét jelképezi, ami tiszta és nemes az emberi fajban, pedig a férfi mindkét képen azonos. Csak-hogy a második vázlaton szélesebb a látéképek. Ezzel látathatóvá válik számotokra e fejlődő halandó késztetése. A hozzáállása dicséretessé válik, mert megértitek őt. Bárcsak el tudnátok képzelni a társaitok indítékait, mennyivel jobban megértenétek őket! Ha megismernétek a társaitokat, végül megszeretnétek őket.

⁶ Pusztán akarati késztetésből nem tudjátok igazán megszeretni a társaitokat. Szeretet csakis a társaitok késztetéseinek és érzéseinek mély megértéséből fakadhat. Nem is annyira fontos minden embert szeretni ma, mint amilyen fontos az, hogy minden egyes nap egy további emberi lényt tanuljatok meg szeretni. Ha minden nap vagy minden héten egy vagy több társatokat értitek meg, és ha ez jelenti a képességeitek korlátját, akkor bizonyosan közösségiesítitek és igazán szellemivé lényegítitek a személyiségeteket. A szeretet másokra áttérjedő, és amikor az emberi odaadás értelmes és bölcs, akkor a szeretet jobban fertőz, mint a gyűlölet. De csak az igazi és önzetlen szeretet valóban ragályos. Ha minden egyes halandó a tetterős szeretet gócpontjává válhatna, akkor e jóindulatú szeretetvír hamarosan olyan mértékben járná át az emberiség érzelmi érzés-áradatát, hogy az egész polgárosodott társadalmat szeretet övezné, és azzal megvalósulna az emberek közötti testvériség.

5. MEGTÉRÉS ÉS A MEGMAGYARÁZHATATLAN IMÁDATA

¹ A világ tele van elveszett lelkekkel, akik nem istentani értelemben, hanem irányválasztási értelemben vannak elveszve, és zavarodottan bolyonganak egy bölcséleti téren rendezetlen kor tanelvei és imádatai között. Túl kevesen tanulták meg, hogy miként állítsanak életbölcséletet a vallási tekintély helyébe. (A társadalmi vallás jelképeit, mint a növekedés csatornáit nem szabad lenézni, jóllehet a folyómeder nem azonos a folyóval.)

² A vallásos gyarapodás fejlődési iránya a megrekedtségtől az összeütközésen keresztül az összehangolódás felé mutat, a biztonságérzet hiányától a feltétlen hit felé, a mindenségrendi tudat zavarától a személyiség egyesítése felé, a múlandó céltől az örökkévaló felé, a félelem béklyójától az isteni fiúi elismertség szabadsága felé.

³ ¶ Világosan látnotok kell, hogy a legfelsőbb eszményképek — az Isten-tudat lelki, érzelmi és szellemi tudata — iránti hűség megvallása lehet természetes és fokozatos növekedés, illetőleg néha megtapasztalható bizonyos döntő pillanatokban, például valamilyen válsághelyzetben. Pál apostol is épp ilyen hirtelen és látványos megtérést élt meg azon a mozgalmas napon a damaszkuszi úton. Gautama Sziddhártha hasonló élményben részesült azon az éjszakán, amikor egymagában üldögélt és megpróbált a végső igazság rejtélyének mélyére hatolni. Sokan éltek meg hasonló élményeket, és sok igaz hívő fejlődött a szellemében hirtelen megtérés nélkül is.

⁴ Az úgynevezett vallási megtérésekhez társított látványos jelenségek többsége teljes mértékben lélektani természetű, de időnként előfordulnak ugyancsak szellemi eredetű tapasztalások is. Amikor az elmebéli mozgósítás a szellemi magaslat lelki elérésére való törekvés bármely szintjén már a lehető legteljesebb, amikor az isteni eszméhez való hűség iránti emberi készletés tökéletességet mutat, akkor a bent lakozó szellem nagyon gyakran hirtelenül alant beavatkozik annak érdekében, hogy összhangba kerüljön a hívő halandó felsőtudatos elméjének összpontosuló és szentesített céljával. És az egyesített értelmi és szellemi jelenségekkel járó ilyen élmények alkotják azt a megtérést, mely a tisztán lélektani magyarázaton túli és afeletti tényezőkben áll fenn.

⁵ De az érzelem egymagában hamis megtérés; az egyénnek hittal és érzellemmel egyaránt kell rendelkeznie. Annak megfelelő mértékben, hogy az ilyen lelki mozgósítás mennyire részleges, és amennyiben az ilyen emberi hűség készletése nem teljes, olyan mértékben lesz a megtérési élmény valamilyen kevert értelmi, érzelmi és szellemi valóság.

⁶ ¶ Ha valaki hajlik az egyébként egyesített értelmi életben valamilyen elméleti tudat alatti elmét, mint gyakorlatias munkafeltevést elismerni, akkor a következetesség érdekében fel kell tételeznie a felemelkedő értelmi tevékenységnek egy hasonló és ennek megfelelő területét, mint tudatfeletti szintet, a bent lakozó szellementitással, a Gondolatigazítóval való közvetlen kapcsolat sávját. Mindezen

lelki okoskodások azt a nagy veszélyt hordozzák magukban, hogy az ember a káprázatok és az úgynevezett rejtélyes élményeket a rendkívüli álmokkal együtt az emberi elmének szóló isteni közléseknek tekinti. A múltban isteni lények megnyilatkoztak bizonyos, Istent ismerő személyeknek, de nem az ő ködös révületeik vagy torz látomásaik miatt, hanem mindezen jelenségek ellenére.

⁷ ¶ A megtérés-kereséssel szemben a Gondolatigazítóval való lehetséges kapcsolatfelvétel morontia sávjaihoz való közeledésnek jobb módja az élő hiten és az őszinte istenimádáson, az őszinte és önzetlen imán keresztüli közelítés. Az emberi elme nem tudatos szintjeiről feltörő emlékekből túl sokat tulajdonítanak tévesen isteni kinyilatkoztatásnak és szellemi vezetésnek.

⁸ A vallási álmodozás berögzült szokásával komoly veszély jár együtt; a megmagyarázhatatlan keresése valóságkerülési módszerré válhat, jóllehet korábban néha valódi szellemi közösség eszköze volt. Az élet dolgos területeitől való rövid időtartamú visszavonulás talán még nem jár komoly veszéllyel, viszont a személyiség tartós elszigeteltsége felettébb nem kívánatos. Semmilyen körülmények között sem szabad vallási élményként gyakorolni az elmében kivetített tudatosság révületszerű állapotát.

⁹ A rejtelmességi állapot sajátosága a tudatosság szétszóródása egy viszonylag tétlen értelemben működő, összpontosító figyelem színes területeire. Mindez a tudatosságot inkább a tudatalattihoz húzza le, mintsem hogy a szellemi kapcsolatfelvétel körzete felé, a tudatfelettihez irányítaná. Az elmebéli összeszedettségük elvesztése során sok rejtelmhívő jutott el a rendellenes elmebéli megnyilvánulások szintjére.

¹⁰ A szellemi elmélkedés egészségesebb magatartása a gondolkodó istenimádatban és a köszönetnyilvánító imában lelhető fel. Az egyén és a Gondolatigazítója közötti közvetlen közösség létrejöttét, mint amely Jézus esetében a hűség testben eltöltött életének utolsó éveiben is végbement, nem szabad összetéveszteni ezekkel az úgynevezett rejtélyes élményekkel. A rejtélyközösség létrejöttéhez hozzájáruló tényezők jelzik az ilyen lelkiállapotok hordozta veszélyt. A rejtélyállapotnak kedveznek az olyan dolgok mint: a testi fáradtság, a böjtölés, a lelki egyensúly megbomlása, az elmélyült műélvezet, az eleven nemi ingerek, a félelem, a szorongás, a düh és a vad tánc. Az ilyen előkészítés eredményeként megjelenő anyag nagy része a tudatalatti elméből származik.

¹¹ Bármily kedvezőek is voltak a feltételek a rejtélyes jelenségek számára, világosan meg kell értenetek, hogy a názareti Jézus sohasem folyamodott a paradicsomi Atyával való kapcsolatfelvétel ilyen módszereihez. Jézusnak nem voltak tudatalatti káprázatai vagy tudatfeletti képzelgésai.

6. A VALLÁSOS ÉLET JEGYEI

¹ Az evolúciós vallások és a kinyilatkoztatott vallások a módszerüket tekintve határozottan különbözhetnek, a hajtóerejükben viszont nagy a hasonlóság. A vallás nem sajátos életműködés; hanem inkább életmód. Az igaz vallás nem más, mint őszinte áhítat valamiféle olyan valóság

iránt, melyet a hívő önmaga és az egész emberiség szempontjából a legfelsőbb értéknek tart. És minden vallás kiváló ismérvei a következők: megkérdőjelezhetetlen elkötelezettség és őszinte odaadás a legfelsőbb értékek iránt. A legfelsőbb értékek iránti eme vallási odaadás megmutatkozik a feltételezetten vallástalan anyának a gyermekéhez fűződő viszonyában és a nem hívőnek valamely felkarolt ügy melletti kitartó hűségében is.

² A vallási hívő által elfogadott legfelsőbb érték lehet hitvány vagy akár hamis is, mindazonáltal vallási jellegű. A vallás éppen olyan mértékben igaz, amennyire a legfelsőbbnek tartott értéke valóban az igaz szellemi értéknek valamely mindenségrendi valósága.

³ A vallási készítésre adott emberi válasz jegyei közé tartoznak a nemesség és a nagyság vonásai. Az őszinte vallási hívő tudatában van a világegyetemi létpolgárságnak és tisztában van azzal, hogy kapcsolatot teremt az emberfeletti hatalom forrásaival. Lelkesíti és energiával tölti fel az Isten fiainak egy felsőbb és nemesebb közösségéhez való tartozás bizonyossága. Az önmaga értékének tudatosítását magasabb szintre juttatta a legfelső világegyetemi célok — a legfelsőbb célok — megtalálására irányuló kutatás készítése.

⁴ A sajátlényeg megadta magát a mindent magába foglaló készítés fondorlatos hajtóerejének, mely fokozottabb önfegyelmet követel, mérsékli az érzelmi feszültséget és a halandói életet igazán érdemessé teszi a megélésre. Az emberi korlátok torz felismerése átváltozik a halandói fogyatékoságok természetes tudatosságává, melyhez erkölcsi határozottság és szellemi törekvés társul a legfelső világegyetemi és felsőbb-világegyetemi célok elérése érdekében. És a halandó-feletti eszményképek elérésére irányuló eme buzgó törekvést mindig növekvő türelem, béketűrés, állhatatosság és elfogulatlanság jellemzi.

⁵ De az igaz vallás élő szeretet, szolgálatot teljesítő élet. A vallási hívőnek a tisztán időleges és jelentéktelen dolgok sokaságától való elfordulása sohasem vezet társadalmi elszigetelődéshez, és annak nem is szabad kiölnie a humorérzetet. Az igaz vallás semmit sem vesz el az emberi létől, hanem új jelentéstartalmakat ad az élet egészének; a lelkesedés, a hév és a bátorság új fajtáit hozza létre. Előhozhatja még a keresztes vitéz szellemét is, mely roppantul veszélyes, ha nem felügyeli azt szellemi rálátás és az emberi hűségemelek szokványos társadalmi kötelezettségei iránti tisztas odaadás.

⁶ ¶ A vallási élet egyik legmeglepőbb megkülönböztető jele a lendületes és magasztos béke, a minden emberi felfogóképességet meghaladó béke, a mindenféle kétség és zavar hiányát mutató mindenségrendi egyensúly. A szellemi egyensúlyi állapot e szintjei mentesek a csalódástól. Az ilyen vallási hívek olyanok, mint Pál apostol, aki azt mondta: „Meggyőződése, hogy sem halál, sem élet, sem angyalok, sem fejedelemségek, sem hatalmasságok, sem jelenvalók, sem következők, sem magasság, sem mélység, sem semmi más nem szakíthat el minket az Istennek szeretetétől.”

⁷ Van egyfajta biztonságérzet, melyhez a győzedelmes dicsőség felismerése társul, s amely azon vallási hívő tudatában lakozik, aki megragadta a Legfelsőbb valóságát, és aki a Végleges célját követi.

⁸ ¶ A hűségben és a nagyszerűségben még az evolúciós vallást is jellemzi mindez, mert az igaz tapasztalás. A kinyilatkoztatott vallás azonban *kiváló* és igaz. A kitágított szellemi látkép új hűségemelei a szeretetnek és odaadásnak, a szolgálatnak és a közösségnek új szintjeit hozzák létre; és mindeme tágabb társadalmi rávlat teljesebb tudatossághoz vezet az Isten Atyaságáról és az emberek testvériségéről.

⁹ A kialakult és a kinyilatkoztatott vallás közötti jellegzetes különbség nem más, mint az isteni bölcsesség egy új ismerve, mely hozzáadódik a tisztán élményelvi emberi bölcsességhez. Viszont az emberi vallásokban és azokkal kapcsolatosan szerzett tapasztalás az, ami kifejleszti a képességet az isteni bölcsesség és a mindenségrendi látásmód teljesebb adományozásának későbbi befogadására.

7. A VALLÁSOS ÉLET TETŐPONTJA

¹ Bár az átlagos urantiai halandó nem reménykedhet abban, hogy olyan magas szintű jellembéli tökéletességet ér el, mint a názareti Jézus a hűvér testben való tartózkodása során, azért általában minden halandó hívő kialakíthat erős és egyesített személyiséget a jézusi személyiség tökéletessé tett jegyei szerint. A Mester személyiségének egyedi jellege nem is annyira annak tökéletessége, mint inkább annak arányossága, a tökéletes és kiegyensúlyozott egyesítettsége volt. Jézust a legcélravezetőbben abban a példában lehet bemutatni, melyben valaki azt mondta a vádlói előtt álló Mester felé intve, „Nézzétek az embert!”

² Jézus kimeríthetetlen kedvessége megérintette az emberek szívét, a jellemének rendíthetetlen ereje pedig megdöbbentette a követőit. Ő igazán őszinte volt; semmiféle képmutatás nem volt benne. Mentés volt a színleléstől; mindig is nagyon üdítően hiteles volt. Soha nem alacsonyodott le odáig, hogy színleljen, és sohasem folyamodott tettetéshez. Megélte az igazságot, pontosan úgy, ahogy tanította azt. Ő volt az igazság. Rákényszerült a megmentő igazság hirdetésére a nemzedéke számára, még ha ez az őszinteség néha fájdalmas volt is. Feltétlen hűséggel viseltetett minden igazság iránt.

³ De a Mester igencsak gondolkodó és közvetlen volt. Minden segédkezésében nagyon is gyakorlatias volt, s közben minden tervét ilyen szent józan ész jellemezte. Nagyon is mentes volt minden túlzó, különc és hóbortos hajlamtól. Sohasem volt szeszélyes, szertelen vagy önuralmát veszítő. Minden tanításában és mindenben, amit csak tett, csodálatos éleslátás párosult a helyes cselekvés felismerésének rendkívüli érzékével.

⁴ Az Ember Fia mindig kiegyensúlyozott személyiség volt. Még az ellenségei is erős tiszteletet éreztek iránta; még félték is a jelenlétét. Jézus nem félt. Csordultig volt

telve isteni lelkesedéssel, de sohasem vált vakbuzgóvá. Érzelmileg tevékeny volt, de sohasem léha. Nagy képzelőerővel bírt, de mindig gyakorlatias maradt. Nyíltan szembenézett az élet tényeivel, de sohasem volt unalmas vagy hétköznapias. Bátor volt, de sohasem nyughatatlan; körültekintő, de sohasem gyáva. Rokonszenvező volt, de nem érzegős; különleges, de nem különc. Jámbor volt, de nem álszent. És azért volt olyan kiegyensúlyozott, mert olyan nyira tökéletesen egyesített volt.

⁵ Jézus eredetisége nem volt visszafogott. Nem kötötte őt hagyomány, illetőleg nem gyötörte a korlátozott hagyományelvűség rabigája. Megingathatatlan önbizalommal beszélt és kikezdehetetlen tekintéllyel tanított. De az ő fenséges eredetisége sem bírta rá arra, hogy az igazságnak az elődei és a kortársai tanításaiban fellelt gyöngyszemeiről megfélemedjen. És a tanításainak legeredetibbe a szeretet és a kegyelem kiemelése volt a félelem és az áldozás ellenében.

⁶ Jézus szemléletmódja igen átfogó volt. Arra buzdította a követőit, hogy az evangéliumot minden népnek hirdessék. Mentés volt mindenféle szűklátókörűségtől. Az ő rokonszenvező szívébe belefért az egész emberiség, még egy világegyetem is. Az ő hívása mindig az volt, hogy „jőj-jön, aki akar”.

⁷ Igaz volt Jézusról az, hogy „bízott Istenben”. Emberként az emberek között a legmagasztosabban bízott a mennyei Atyában. Úgy bízott az Atyjában, ahogy a kisgyermek bíz a földi szülőjében. A hite tökéletes volt, de sohasem viselkedett öntelten. Nem számított, hogy a természet milyen kegyetlennek tűnt vagy hogy mennyire közömbösnek látszott az ember földi jóléte vonatkozásában, Jézus sohasem ingott meg a hitében. Védett volt ő a csalódástól és érzéketlen volt az üldöztetéssel szemben. Nem rendítette meg a színleges kudarc.

⁸ Testvéreként szerette az embereket, s ugyanakkor felismerte, hogy mennyire különböznek egymástól a benső felruházottságukat és a szerzett képességeiket tekintve. „Ahol csak járt, jót tett.”

⁹ Jézus szokatlanul jókedvű személy volt, de nem vak és esztelen derűlátó. Az ő állandó intő szava az volt, hogy „bizzál”. Azért tudta megőrizni e magabiztos hozzáállását, mert rendíthetetlenül bízott Istenben és megingathatatlanul reménykedett az emberben. Azért volt mindig megindítóan figyelmes minden emberrel szemben, mert szerette őket és hitt bennük. Mindig is hű volt a meggyőződéséhez és nemesen kitartott azon odaadásában, hogy az ő Atyja akaratát cselekedje meg.

¹⁰ A Mester mindig nemes lelkű volt. Sohasem fáradt bele azt mondani, hogy „jobb adni, mint kapni”. Azt mondta, hogy „önként kaptál, adj hát önként”. És a mérhetetlen nemeslelkűsége mellett sem volt soha pazarló vagy különc. Azt tanította, hogy hinnetek kell az üdvözülésben. „Mert mindenki, aki keres, kapni fog.”

¹¹ Nyíltan szólt, de mindig barátságosan. Azt mondta, hogy „ha pedig nem így volna, megmondtam volna nektek”. Őszinte volt, de mindig barátságos. Szókimondó volt

a bűnös ember iránti szeretetében és a bűnnel szembeni gyűlöletében. De mindezen őszinteségében is csalhatatlanul *pártatlan* volt.

¹² Jézus mindig megőrizte a derűs szemléletét, függetlenül attól, hogy néha kiitta az emberi szomorúság teli poharát. Félelem nélkül nézett szembe a létezés valóságaival, mégis telve volt lelkesedéssel az országról szóló evangélium iránt. De ellenőrzés alatt tartotta a lelkesültségét; az sohasem kerekedett fölébe. Fenntartás nélkül elkötelezte magát az „Atya ügye mellett”. Ez az isteni rajongás készítette arra a földhözragadt testvéreit, hogy azt higgyék, magánkívül van, ám a figyelő világegyetem az elmebéli egészség élő mintájaként és a szellemi élet felsőbb szempontjai iránti legtisztább halandói odaadás mintájául ismerte el őt. És az ő fegyelmezett lelkesültsége ragályos volt; a társai kénytelenek voltak osztozni az ő isteni derűlátásában.

¹³ E galileai férfi nem a fájdalmak embere volt; boldog lélek volt. Mindig azt mondta, hogy „örvendezetek és legyetek szerfelett boldogok”. De amikor szólította a kötelesség, hajlandó volt bátran áthaladni a „halál árnyékának völgyén”. Örvendező volt és ugyanakkor szerény is.

¹⁴ A bátorságával csak a türelme ért fel. Amikor rá akarták kényszeríteni a túl korai cselekvésre, csak annyit válaszolt, hogy „még nem jött el az én időm”. Sohasem sietett; a lélekjelenléte fenséges volt. A rosszal szemben azonban gyakran volt ingerült, s türelmetlen a bűnnel. Gyakorta kényszerült erősen ellenállni annak, ami árthatott a földi gyermekei jólétének. A bűnnel szembeni ingerültsége azonban sohasem keltett benne dühöt a bűnös iránt.

¹⁵ Bátorsága nemes volt, de sohasem volt meggondolatlan. Jelmondata az volt, hogy „ne féljete”. A merészsége ellenállhatatlan volt, a bátorsága pedig hősies. A bátorságához azonban belátás társult és értelem szabályozta azt. Hitből született bátorság volt az övé, de nem a vakhit merészsége. Igazán bátor volt, de sohasem vakmerő.

¹⁶ A hódolat mintája volt ő. Még az ifjúkori imája is úgy kezdődött, hogy „mi Atyánk, ki a mennyben vagy, legyen a neved szent”. Tiszteletben tartotta még a társai hamis istenimádását is. Ám ez nem tartotta vissza őt attól, hogy támadásokat indítson a vallási hagyományok ellen, vagy hogy támadja az emberi hiedelem tévedéseit. Tisztelte az igaz szentséget és mégis illendően tudott a társaihoz fordulni, mondván, „Ki vádol bűnnel engem közületek?”

¹⁷ Jézus nagy volt, mert jó volt, és mégis barátkozott a kisgyermekkel. A magánéletében szelíd és szerény volt, és mégis egy világegyetem tökéletessé vált embere lett. A társai kényszer nélküli Mesternek nevezték.

¹⁸ Jézus volt a tökéletesen egyesített emberi személyiség. És ma, mint Galileában is, folytatja a halandói tapasztalás egyesítését és az emberi törekvések összehangolását. Életet egyesít, jellemet nemesít és tapasztalást egyszerűsít. Belép az emberi elmébe, hogy felemelje, átalakítsa és átlényegítse azt. Szó szerint igaz, hogy: „Ha valakiben ott van Krisztus Jézus, új teremtmény az; a régiek elmúlnak; íme, újjá lesz minden.”

¹⁹ [Közreadta egy nebadoni Melkizedek.]